

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 501-1921)

Originalt emne

Boligforhold

Boligforhold/Kommunale Beboelseshuse

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 13. oktober 1921](#)
- 2) [Byrådsmødet den 3. november 1921](#)
- 3) [Byrådsmødet den 24. november 1921](#)
- 4) [Byrådsmødet den 5. januar 1922](#)
- 5) [Byrådsmødet den 19. januar 1922](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 13. oktober 1921 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 501-1921)

Indstilling fra Byggeudvalget om Opførelse af 2 Ejendomme med 20 Lejligheder ved De Mezas Vej.

Følgende Indstilling forelaa :

"Paa et den 10. ds. afholdt Udvalgsmøde i Byggeudvalget vedtoges det at opføre 20 2-Værelsers Lejligheder ved De Mezasvej i Henhold til medfølgende Tegning fra Arkitekt Chr. F. Nielsen.

Opførelsen er af Arkitekten kalkuleret til ca. Kr. 180000, hvorfra bliver at fradrage Statens Tilskud, der andrager 20 % af Opførelsessummen.

Samtidig med, at Udvalget tillader sig at forelægge Tegningerne til det ærede Byraads Approbation, anmoder man om, at der maa blive stillet Kr. 150000 til Disposition til Bygningernes Opførelse."

Formanden forelagde Indstillingen, som gik ud paa at opføre 2 Ejendomme med 20 Lejligheder paa den ubebyggede Grund ved De Mezasvej, hvorved Karréen mellem De Mezasvej, Trepkasgade og Kiers Plads vilde blive fuldstændig lukket.

M. Brammer fandt det meget rigtigt at opføre disse to Huse. Men hidtil havde Kommunen bygget meget dyrt, og selv om der nu var Udsigt til, at Prisen vilde gaa noget ned, blev Huslejen alligevel saa høj, at det var vanskeligt for Lejerne at betale den, og det indvirkede ogsaa paa Lejen i private Huse. Taleren havde hørt sagkyndige Folk sige, at Ejendommene blev fordyrede ved, at Embedsmændene stillede meget store Krav til Bygningernes Indretning, f. Eks. ved den elektriske Indstation. Hvis dette var Tilfældet burde Udvalget revidere sine Betingelser for ikke uden Nødvendighed at fordyre Huslejen.

Formanden svarede hertil, at denne Anke havde været det staaende Tema fra en vis Side, lige siden Kommunen begyndte at bygge Huse, og det blev særlig lagt Taleren og hans Parti til Last. Taleren vilde dog advare imod at fortsætte med denne Kritik, for Sandheden var, at der fra Medlemmer af Borgergruppen var stillet Forslag om Forbedringer, f. Eks. Døre af Teaktræ, hvilket selvfølgelig betød en Fordyrelse af Husene. Men det var fastslaaet, at Aarhus Kommune havde bygget billigere end nogen anden By, naar man tog Hensyn til Tidspunktet for Bygningernes Opførelse. Det samme var erkendt af Statens Arkitekt, som havde udtalt, at Byggeprisen laa langt under Normen for saadanne Bygninger. Naar et saadant Bevis kunde føres, burde der ikke fremsættes en saadan Kritik, saa maatte Dr. Brammer hellere stille Forslag om at ophøre med at bygge Huse. Taleren havde tidligere tilbudt at gaa ud af Byggeudvalget og var stadig villig dertil, for det var et meget utaknemligt Hverv og Genstand for stadig Kritik fra Medlemmernes Side.

M. Brammer var forbavset over den Maade, som Formanden tog Sagen paa. For det første hørte Taleren ikke til Borgergruppen, og for det andet var det meget muligt, at Staten byggede endnu dyrere; men det var jo egentlig ikke noget Bevis for, at Kommunen ikke kunde bygge billigere og alligevel lige saa forsvarligt. Taleren ønskede derfor fra sagkyndig Side i Byraadet oplyst, hvorvidt der var noget berettiget i Kritiken. Det var en Sag, som var ganske uden Forbindelse med, hvorvidt Kommunen skulde bygge Huse eller ikke. Taleren havde altid ment, at under en saa stor Bolignød, som man for Øjeblikket havde, var det

nødvendigt at Kommunen byggede, selv om man helst vilde lade være. Men det var mærkeligt, at Byraadets Formand kunde opfatte disse Bemærkninger som et Angreb paa ham personligt.

Formanden hævdede, at Dr. Brammer faktisk havde været i Valggruppe med Højre i Byraadet. Hvad Statens Byggeri angik, saa vedkom det ikke denne Sag; her var nemlig Tale om Statens tilsynsførende Arkitekt, som netop beskæftigede sig med kommunale og Byggeföreningshuse i hele Landet.

Marthin Pedersen kunde forstaa Dr. Brammers Udtalelser, hvis han havde været et nyt Medlem af Byraadet. Men det var jo ikke Tilfældet, og Dr. Brammer maatte ofte have hørt denne Udtalelse fremsat, at Kommunen byggede dyrt. Men Udvalget havde flere Gange undersøgt, hvorvidt der kunde spares noget, og det havde altid vist sig at være ganske forsvindende, hvilket alle Medlemmer uden Hensyn til Parti var enige om. Naturligvis kunde der bygges billigere; men naar Kommunen optraadte som Bygherre, burde den dog ikke komme ind paa det, som man kritiserede hos andre Bygherrer; Kommunen maatte dog i nogen Grad gaa i Spidsen og angive, hvorledes man burde bygge. Udvalget havde altsaa ikke kunnet finde noget at spare, og hvis Dr. Brammer kunde paavise noget bestemt, burde han komme frem med det, saa Udvalget kunde undersøge det. En almindelig Udtalelse om, at der byggedes for dyrt, kunde der ikke tages Hensyn til. Taleren vilde som Medlem af Udvalget anbefale Indstillingen .

M. C. Falk var i Foraaret blevet Medlem af Byggeudvalget og havde straks som gammel Bygningshaandværker gennemset Konditionerne for at finde nogen Mulighed for Besparelse. Men de 9 Ejendomme, som var opført i Sommer, var bygget saa beskedent som muligt, og Taleren vilde fuldstændig tage Ansvaret for, at der ikke til disse Huse var medgaaet mere end strengt nødvendigt Men visse Folk benyttede jo enhver Lejlighed til at fortælle, at Kommunen byggede for dyrt, uden dog at føre nærmere Bevis herfor. Dr. Brammer burde spørge de Haandværksmestre, som havde opført Husene, for de hævdede altid, at de satte Penge til ved at bygge for Kommunen, og hvis det passede, maa Kommunen jo bygge billigere end private.

Niels Barnow gjorde opmærksom paa, at der ikke fra de borgerlige Medlemmer i det nuværende Byggeudvalg havde været fremsat Ønsker om Forbedringer. Men saavidt Taleren forstod Dr. Brammer, tilsigtede han kun at bede Udvalget foretage en Revision af de hidtil fulgte Betingelser, og der var næppe noget til Hinder for at foretage en saadan for

at se, om der kunde spares noget. Taleren havde altsaa ikke opfattet Dr. Brammers Udtalelser som nogen Kritik mod Udvalget.

J. Chr. Møller oplyste, at der ikke var noget "Højre" i Byraadet, men en "Borgergruppe" og Dr. Brammer var ikke i Valggruppe sammen med denne. Men selv om dette var Tilfældet, behøvede man derfor ikke at have samme politiske Anskuelse.

Formanden glædede sig over, at der ikke mere fandtes noget "Højre" i Byraadet, et Resultat, som Taleren i mange Aar havde været med til at arbejde for. Hr. Barnow havde som Medlem af Udvalget været med til at gennemse Konditionerne og ikke fundet Anledning til at foreslaa nogen Forandring. Det Udvalg, som havde med Udlejning af Husene at gøre, havde flere Gange forlangt Forbedringer, som de mente var nødvendige; men det vidste Hr. Barnow maaske ikke. Til Dr. Brammer vilde Taleren sige, at Socialdemokraterne aldrig havde forlangt, at Husene skulde forrente sig; det havde netop mange Gange været et Stridsspørgsmaal mellem Socialdemokraterne og "Venstre" i Byraadet.

M. Brammer havde peget paa et bestemt Punkt, som burde undersøges, nemlig de elektriske Installationer, hvor det hævdedes, at der af Kommunens Ingeniører stilledes alt for store Fordringer. Det glædede Taleren, at Hr. Barnow havde forstaaet hans Udtalelser, som blot var dikteret af Interesse for de Mennesker, der skulde bebo Husene. Taleren hævdede overfor Formanden, at Socialdemokraterne netop havde skiftet Standpunkt flere Gange i Spørgsmaalet angaaende Forrentningen af Kommunens Huse.

M. C. Falk gjorde opmærksom paa, at de Beslutninger, der var vedtaget i Udvalget i hans Tid, var sket fuldstændig enstemmig.

Niels Barnow kunde ikke indse, at man var forpligtet til at vide, hvad andre Udvalg foretog sig. Taleren havde været med til at gennemgaa Beskrivelsen af Ejendommene ved Max Müllersgade, men Husene ved De Mezasvej var vel ogsaa en Del flottere end disse. Men hele Spørgsmaalet her drejede sig jo blot om en Henstilling om, hvorvidt der kunde spares noget uden derfor at gøre det daarligere. Den foreliggende Indstilling kunde jo godt vedtages, idet den kun drejede sig om, hvorvidt disse Huse skulde bygges.

Formanden vilde saa henstille til Hr. Barnow at medvirke til at faa Tømmeret noget ned i Pris, saa Husene derved kunde blive billigere.

Niels Barnow havde intet imod at drøfte Forretningsanliggender, men vilde saa bede

Borgmesteren først fremsætte sit Syn paa Trælasthandelen, saa skulde Taleren nok svare derpaa. Der kunde dog næppe fra Aarhus Byraad rettes Bebrejdelser mod Tømmerhandlerne.

Kjeld Sørensen henstillede at enes om Sagen. Naturligvis var Bygningerne dyre, men de kunde næppe bygges billigere. Det var rigtigt, at man først holdt paa en Forrentning af ca. 5 %, men dengang tænkte næppe nogen, at Byggeriet skulde tage et saa stort Omfang, og da dette blev nødvendigt, kunde Kommunen ikke i Længden bære den mindre Forrentning, hvorfor man maatte gaa til en Forhøjelse. Et saadant Standpunkt var fuldt forsvarligt, og det kunde ikke kaldes en Svingning at rette sig efter Tidens Krav.

Formanden gjorde opmærksom paa, at da der var Tale om en Forrentning af godt 5 %, var Byens almindelige Rente ca. 6 %. Siden havde man været helt oppe paa 8½ %, og selv om man saa maatte gaa til en Husleje af 7 %, kunde Ejendommene ikke forrente sig.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 3. november 1921 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 501-1921)

Licitationstilbud paa Murer- og Tømrerarbejdet ved Kommunens 2 Bygninger ved De Mezasvej.

Byggeudvalget indstiller at overdrage Arbejdet til følgende; Murerarbejdet: Murermester R. Rasmussen, Horsensgade 10, for 50700 Kr Tømrerarbejdet: Tømrermester H. Øvlisen, Schlepppegrellsgade, for 27364 Kr.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 24. november 1921 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 501-1921)

Indstilling fra Byggeudvalget angaaende Licitationstilbud paa Vand- og Gasmesterarbejdet

til 2 Ejendomme ved de Mezasvej.

Udvalget indstiller at overdrage Arbejdet ved begge Ejendomme til H. Chr. Hansen, Klostergade, for 4120,96 Kr.

Formanden anbefalede Indstillingen, skønt 2 andre Tilbud tilsammen var ca. 25 Kr. billigere. Men Arbejdet vilde lettes meget, naar man holdt sig til een Entreprenør.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 5. januar 1922 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 501-1921)

Indstilling fra Byggeudvalget angaaende Licitation over Snedker-, Blikkenslager- og Glarmesterarbejdet i 2 kommunale Ejendomme ved de Mezasvej.

Følgende Indstilling forelaa:

A. Snedkerarbejdet.

Begge Ejendomme: Snedkermester Rasmussen Hvid & Søn for 19700 Kr.

B. Blikkenslagerarbejdet. Ejendom Nr. 32: Blikkenslager K. C. Henriksen for 816 Kr.

Ejendom Nr. 33: Blikkenslager B. A. Olsen for 762 Kr.

C. Glarmesterarbejdet.

Begge Ejendomme: Glarmester S. L. Aarslev for 1150 Kr.

Indstillingen var vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 19. januar 1922 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 501-1921)

Indstilling angaaende Licitationstilbud paa elektrisk Installation i Kommunens to Ejendomme ved de Mezasvej.

Byggeudvalget indstiller at overdrage Arbejdet ved begge Ejendomme til Installatør Chr.
Porsfelt for ialt 2400 Kr.

Indstillingen vedtoges.

